

לתגובות והערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבָת: 17:32

יְצִיאַת הַשָּׁבָת: 18:31

ר"ת: 19:07

לקבלת העלון במייל –

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 692 21.3.2025 – בא' אדר תשפ"ה

זה השענך לה' צדיקים וביאו בו

פְּרִשֶׁת – וַיִּקְהַל – שִׁבְת פָּרָה

קִּחוּ מֵאֲתֶכֶם תְּרוּמָה לַה' כֹּל נָדִיב לְבוֹ יְבִיֵאֶה אֶת תְּרוּמַת ה' זֶהב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת (לה,ה)

התורה מצוה: "קחו מאתכם תרומה לה'", ואחר כך חוזרת ואומרת: "כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה'". כפילות לכאורה. כתוב בנביא: "וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זִכְרוֹן לִפְנֵי לִירָאִי ה' וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" (מלאכי ג,טז) מה הכונה חושבי שמו? – על דרך מה שאמרו חז"ל: "חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה – מעלה עליו הכתוב כאלו עשה" (ברכות ו,א) ואכן ראיתי כתוב כך במדרש תהלים מזמור ל: "רבי נחמיה אמר: חשב אדם לעבר עבירה, אין הקב"ה חושבה עד שיעשנה, ואם חשב לעשות מצוה ולא הספיק לעשותה, מיד הקב"ה כותבה כאלו עשה, שנאמר: 'וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זִכְרוֹן לִפְנֵי לִירָאִי ה' וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ'".

על פי זה ביאר ה"מלא העמר": כאשר משה רבנו אמר להביא תרומה למשכן, היה יהודי שהידהר וחשב בצער: אם הייתי יכול להביא שמן למנורה... אבני שוהם... הלואי והייתי יכול! לו היה לי, הייתי נותן הכל! אבל אין לי, אני כל כך רוצה. ואז – "מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה".

ועל כגון דא מזכרים בפסוק ב' סוגי נתינות: האחת – "קחו מאתכם", הינו מה שנותנים בפעל. והשניה – "כל נדיב לבו", מי שבלבו מענין לתת ואין לו – "יביאה", נחשב לו בשמים שהביא. קחו "מאתכם" תרומה והנה הלשון תקחו "מאתכם" קצת קשה, מה ההסבר בתבה הזו?

ביאר ה"כלי יקר":

א. מאתכם – ולא מהגזל, כמו שכתוב בתחלת פרשת ויקרא – "אדם כי יקריב מכם קרבן" ודרשו חז"ל: מכם – ולא מהגזל.

ב. ישנם שני סוגי נתינה – יש אחד שנתן מאתיים דולר. שואלים אותו: "כמה נתת?" והוא משיב: "כיון שאינני יכול לתת פחות מפלוני נתתי מאתיים דולר..." זו לא נתינה "מאתו" אלא מחמת שההוא נתן... התורה מבקשת שהנתינה צריכה להיות מאתכם, ולא בגלל חשבונות ומוניעים סביבתיים כל שהם.

ג. יש אומרים, "מאתכם" ממש. הינו, שהנותן מנדבת לבו, דומה כאלו הקריב את גופו. כאלו מחסר מבשרו. כאלו נותן חלק ממנו. (יחי ראובן)

כמה מצער להחמיץ הזדמנויות...

הזדמנויות קטנות כמו לקום מאוחר בבוקר, לפספס אוטובוס, לאבד כסף, לפספס את התור. והזדמנויות גדולות, כמו לקום מאוחר בראש השנה, לפספס את הטיסה, לעבור תאונה שיכלה להימנע בכמה סנטימטרים, ועוד. כמה חשוב לנצל הזדמנויות, ובפרט שמדובר בחיים עצמם... הרב גלינסקי מספר (והגדת, ויקהל, עמוד 596) שהוא שמע פעם מרבי משה פיינשטיין, חידוש על פרשת השבוע:

משה רבינו מדבר עם עם ישראל, ומודיע להם, בין היתר, שבצלאל נבחר על ידי ה' להכין את כלי המשכן. וכך אומר להם משה (שמות לה, ל): "רְאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצִלָּאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה". השאלה היא, למה משה אומר להם "ראו", כלומר, 'הנה הרי אתם רואים בעצמכם שה' בחר בצלאל', איך הם רואים? מה אמורים לראות כדי להבין שה' בחר בו? הרי ה' אמר זאת למשה, לא רואים על בצלאל משהו מיוחד.

אלא, אומר רבי משה, המשך הפסוקים הוא התשובה, התורה ממשיכה ואומרת – "וימלא אותו רוח אלהים... לעשות בזה ובכסף ובנחשת, ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ, לעשות בכל מלאכת מחשבת, ולהורות נתן בלב", כלומר יש לו כישרון לזה, ואם הוא מוכשר, הרי זו ההוכחה הכי גדולה שה' מייעד אותו למטרה הזו. אלו דברי רבי משה.

גם אנחנו, צריכים להתבונן בעצמנו, איזה כישרון יש רק לנו, ולהבין, שיש לנו כאן שליחות, ובעצם הזדמנות שאנחנו צריכים לנצל. רבי ישראל מסלנט אמר כלל: בשמים לא מחלקים מתנות, בשמים נותנים משימות. זה שיש לך כישרון במשהו מסוים, זו לא מתנה שה' החליט לתת לך כדי שיהיה לך טוב, זו משימה שאתה אמור לבצע עם הכישרון הזה. זו הזדמנות שאתה צריך לנצל. כל כישרון שקיבלנו, אפשר לנצל אותו לדברים טובים, ואפשר להשתמש בו במובן השלילי.

מי שיש לו כושר ארגון, יכול לארגן מסיבות, ויכול לארגן שיעורי תורה. מי שיש לו כושר שכנוע, יכול להיות סוכן מכירות, ויכול להיות מזכר הרבים. מי שיש לו מוסר עבודה, יכול להשקיע את כולו בעבודה, ויכול להיות מתמיד וכן עליה. כל כישרון שה' נותן לאדם, הוא חייב לזכור תמיד שזו הזדמנות, וייתכן גם שהיא ניתנה לזמן מוגבל, ויום אחד הוא כבר לא יוכל להשתמש בכישרון הזה.

אדם בעל מעמד, חברתי, פוליטי, במועצה, בעירייה, מנהל, מפקח, יכול לנצל אותו להתנשא על אחרים, ויכול לנצל אותו לעזור לכמה שיותר אנשים. למי שיש כסף, הוא יכול להשתמש בו להתקרב אל ה', לפתוח כולל, ישיבה, לתרום, והוא יכול להשתמש בו להתרחק מה'. הכל תלוי בך, תזכור שאתה כרגע בשליחות, אתה לא עושה טובות, הפוך, עושים לך טובה כל רגע שמשאירים את זה ביד שלך.

זמר, ספר, נגן, יועץ נדל"ן, איש תחזוקה, אינסטלטור, איש מזגנים, כל אחד יכול לנצל את המקצוע שלו להתקרב אל ה', או להתרחק ממנו. האם לעבוד על חשבון תפילה או שיעור. האם להוזיל מחירים לבני תורה. להיות ישר בענייני ממונות. לשמור על גדר הצניעות. בקיצור, לנצל את ההזדמנות. קיבלת כישרון מחשבת, תוכל להיות עורך דין, אבל תוכל להיות תלמיד חכם גדול, אתה בוחר איך לנצל את הכישרון שה' נתן לך. וכמו שאומר רבי משה פיינשטיין, זה לא סוד, תתבונן בעצמך, ותבין מיד מה ההזדמנות שניתנה לך. (עלון 'פרשת דרכים')

סיפור מדהים שמוכיח שמשמירת המצוות לא מפסידים, וגם אם ברגע הראשון זה לא נראה, הסיפור:

ברוסיה, היתה אשה שלמדה באוניברסיטה לתואר פרופסור, ולשם כך, היא השקיעה המון אנרגיה, המון זמן והמון כסף, ותוך כדי לימודיה היא התחילה להתקרב ליהדות, ולאחר מספר שנים של לימודים, מבחנים ועבודות הגשה.

הגיע זמן קבלת התעודות, והיא קבלה הזמנה לטקס קבלת התעודות, מיותר לציין שהיא ראתה את ההזמנה לטקס הענקת התעודות, שהיה חלומה של כל סטודנט, היא קפצה בהתלהבות שמחה והודתה לה' שהיא הגיעה סוף סוף לקבלת התעודה, ופתחה את ההזמנה כדי לראות מתי התאריך לקבלת התעודות, היא הסתכלה בלוח השנה וראתה כי התאריך יצא בחג השבועות, וללכת לשם בחג פירושו שהיא תצטרך לחלל חג.

אם הטקס היה לפני כמה שנים, פשוט שהיא היתה הולכת, אבל כיון שהיא התחילה בתהליך החזרה בתשובה, זו לא היתה שאלה כלל, והיה ברור שהיא לא הולכת, בכל מחיר, ברוסיה, יש חוק שכל סטודנט שלא נוכח בזמן טקס קבלת התעודות, ואפילו אם הוא יהיה הבן של... הכל נמוחק לו וכאילו הוא לא למד כלום, וצריך להתחיל הכל מהתחלה.

לסטודנטית שהתאמצה קשה במשך שנים בהגשת עבודות ומבחנים, ולאחר חזרה על כמויות של חומר לימודי, לא לקבל תעודה זה כמו לקבל סטירת לחי מצלצלת מידי... אבל תמיד צריך לראות מה עומד מנגד, ולחלל חג ממש לא בא בחשבון בשום צור ה, היא ויתרה ובורא עולם שראה את מסירות הנפש שלה שמר לה את הזכות הזו .

בחנוכה, שאחרי חג השבועות עשו הקהילה היהודית מסיבה גדולה, ובמסיבה הזו השתתפו גם אנשי ממשל וגם נשיא רוסיה היה נוכח שם . אחד הרבנים הנאמנים שם דיבר על הגבורה של החשמונאים שמסרו נפשם כדי לקדש את שמו יתברך, ודיבר והרחיב על הנושא הזה, ואמר להם שגם בדור הזה ישנם אנשים כאלה שמוסרים נפש.

וסיפר שבקהל יושבת אשה שלמדה במשך שנים באוניברסיטה בסאן פטרבורג, והיתה אמורה לקבל תעודה של פרופסור, וכיון שטקס חלוקת התעודות התקיים בתאריך של חג השבועות, לכן היא לא הלכה לטקס, ומתוך כך כל ההשקעה שהשקיעה בלימודי האקדמיה, הכל ירד לטמיון.

הנשיא האזין לדברי הרב הדרשן וכאשר שמע את סיפורה של אותה אישה, מיד התקשר לאוניברסיטה ושאל אותם: אם למדה אצלם ד"ר בשם הזה... בדקו וענו לו : כן, והיא לא קיבלה תעודה, כיון שהיא לא השתתפה בטקס חלוקת התעודות.

אמר להם הנשיא: יש לכם חצי שעה להביא לי את התעודה חתומה עד לאולם, ובאמת היה כך, באוניברסיטה היו מספיק חכמים להבין שלא אומרים לא לנשיא... ובמיוחד לא לנשיא רוסיה והביאו לו את התעודה אחרי 25 דקות, ואז הוא עלה לבימה ואמר שהוא מתכבד להגיש את תעודת הפרופסור לד"ר שלמדה ורק בגלל שתאריך הטקס יצא בחג לא קבלה תעודה, היא ויתרה לקבל תעודה למען בורא עולם, והקב"ה סידר לה שהנשיא בעצמו יביא לה את התעודה. ('מקשיבים לקולך')

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קָדֶשׁ (להב)

הגאון רבי אליהו מן שליט"א סיפר, שפעם נסע במונית עם נהג ירא שמים, שסיפר לו, שלפני שלושים שנה עבד בשבת, ר"ל, וכיום הוא ובניו יר"ש ושומרים שבת. התעניין רבי אליהו מן מה אירע, מה הביאו לקבל ע"ע שמירת שבת?

פתח הנהג וסיפר: "הסעתי אדם בשם הרב יוסף הלפרין מתל השומר לבני ברק. תוך כדי נסיעה אמר לי: "חברת המוניות הזו אינה שומרת שבת, אני יודע זאת. איך אתה עובד בחברה כזו?", "מה אעשה?" - החזרתי לו - "יש לי חובות. לקחתי משכנתא גדולה על הדירה. גם ככה אני בקושי מכסה את ההוצאות החודשיות שלי, אני מוכרח לעבוד שבעה ימים בשבוע. אין ברירה".

"הבה נעשה עסקה" - אמר לי הרב הלפרין - "תפסיק לעבוד בשבת, ותערוך חישוב מדויק של הכספים שהרווחת. כל מה שיחסר לך לתשלום המשכנתא - אני אשלם לך. כל חודש תבוא אלי ותקבל צ'ק מדויק על הסכום. רק אבקש שתעשה חישוב מדויק".

"ומנין לך שלא אשקר לך?" - שאלתי - "איך תדע שבאמת חסר לי ואני לא סתם רוצה לקחת מומך כסף?". "אני אסתכל על העיניים שלך ואדע אם אתה משקר לי - אמר הרב. "אל דאגה. הפסק לעבוד בשבת וקח בחשבון את ההתחייבות שלי. מילה שלי היא מילה".

"מני אז התחלתי לשמור שבת" - סיים הנהג את סיפורו - "עוד באותו יום עזבתי את החברה, ועברתי לחברה שומרת שבת. המפליא הוא, שלא הייתי זקוק לתוספת הצ'קים של הרב הלפרין אפילו פעם אחת! כבר מהחודש הראשון לא רק שלא חסר לי, אלא שהרווחתי יותר! לא נזקקתי מעולם לעזרתו! כך אני שומר שבת בבית ומנהיג גם את בני אחרי, וכולנו שומרי שבת!". (משכני אחריד')

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, נועה בת יעל, קרן בת רחל, מאי בת מאירה, מילנה בת סבינה, ספיר שמחה בת חנה.
לזרע בר קיימא: מורן בת רותי, לירז בת מרים, אבישג זהרה בת יעל.
לפרנסה בשפע: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: מרים בת ציפורה, שמואל בן דבורה, לרפואת כל הפצועים.
לעילוי נשמות: ציפורה בת מורדור ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורדור ז"ל, מיכאל בן מורדור ז"ל, רחמים בן מורדור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, יוסף מיכאלשולי בן רפאל ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, לעילוי נשמת חיילנו והנרצחים ב7 לאוקטובר.

קוראים וקוראות נכבדים, נפתח אצלנו בשכונה כולל אברכים, על מנת לסייע להחזיק אותם מי שרוצה לקנות ברכה בעלון, ולהחזיק תורה על הדרך, כל שם לברכה 250 ₪ למשך שנה. ניתן להעביר בביט למספר 054-6868199. מי שרוצה לתרום לכולל גם בלי קשר לברכה, מצורף לינק:

<https://paypage.takbull.co.il/212sh>